

Кжпиново и пръвъ забилъ колъ, построилъ кошара, а следъ това и свой домъ. Мѣстото е издигнато, напоява се отъ р. Дрѣнта и единъ бистроводенъ притокъ на Дрѣнта, що иде отъ планинитѣ и минава покрай селото. Западно отъ селото се ширятъ лжки и пасища, каквито въ голѣма частъ има и днесъ. Семейството на Минча се намножило, преселили се и други челяди на сжщото мѣсто и така се явило село, което усвоило името *Минчо* или подъ влиянието на говоримия езикъ *Миндю*, отукъ и село *Миндя*.

Землището принадлежало на Кжпиново, което се вижда и отъ самия ферманъ за границитѣ (Вж стр. 142—143). Появата на новото село се обяснява съ това, че старото и богато нѣкога Кжпиново е прекарало презъ XVII столѣтие нѣкаква злополука, та сж се изселили много кжпиновци, навѣрно бунтовници, или подозрени отъ турцитѣ недоволници¹⁾. Земята отъ изтокъ на Кжпиново останала необработена. А понеже тази земя била частъ отъ свещения заветъ на Старата майка султанка, чиито приходи отивали за богоугодни цели, Цариградското правителство, освенъ че населило въ Кжпиново 20—30 турски семейства, ами откжснало необработената източна половина на селото и я обърнало въ ново стопанство (чифликъ) и пръвъ неговъ раятинъ — ратай станалъ Минчо като чобанъ (скотовъдецъ) и орачъ. Преселникътъ съ своитѣ синове открилъ, заедно съ други преселници, привлѣчени отъ пасищата и отъ свободното широко пространство, главно по настояване на турцитѣ, огнище и закрепилъ новото селище.

Мѣстото на селото е добре избрано и посочено, както изглежда, отъ самитѣ турци, които били натоварени за мира и за прихода отъ вакѣфскитѣ имоти.

Пжтътъ отъ Търново и Горна-Орѣховица, що върви презъ Мирдана, спуска се презъ тѣснината — седловина между Страната и Попово бърдо, минава моста на Дрѣнта и навлиза по южна посока право презъ срѣдата на селото. Излиза въ горния му край, навежда се въ долината на Миндевската рѣка, прави завой на изтокъ къмъ Златаришката рѣка, влѣзва въ тѣснината и се спуска долу. Минава моста при хановетѣ и поема Златаришкия пжтъ, нареченъ Долния боазъ за Елена и обратно — отъ Елена за Кесарово — полето. Отъ това се разбира, че Миндевската рѣка е била отъ старо време проходъ за прѣкъ пжтъ отъ Елена за Г.-Орѣховица и Търново. Този проходъ се нуждаелъ отъ пазене и надглеждане, както и другитѣ проходи. За това именно между другото е посочено

¹⁾ Голѣмо основание има да се мисли, че кжпиновци били недоволни отъ незаконнитѣ и тежки данѣци, които турцитѣ събирали за войната съ Венеция, Австрия и Русия.